

LASTEN TARTUNTATAUTEJA

Tauti	Aiheuttaja	Itämisaika	Tartunta-aika	Oireet	Hoito	Ehkäisy	Poissaolo
Nuhakuume eli ”flunssa”	Virus -pisaratartunta -kosketustartunta	1-3 vrk	1 vrk ennen oireita ja 3-5 vrk oireiden alettua.	Kuume, väsymys, li- hassärky, nuha, kurkkukipu, yskä.	Lepo, oireenmukai- nen hoito. Tarvitta- essa lääkäriin.	Huolellinen käsi-, niistämis- ja yski- mishygienia.	Voi palata hoito- paikkaan, kun on kuumeeton ja yleis- vointi sen sallii.
Märkäiset silmätu- lehdukset	Bakteeri -kosketustartunta	1-5 vrk	Selvästi rähmivä silmä voi tartuttaa.	Aluksi toispuolinen silmäpunoitus ja ku- tina. Leviää usein molempiin silmiin. Paksu vihertävän kellertävä rähmä ja luomiturvotus.	5-7 vrk paikallis- hoito antibiootti-sil- mätipoin ja/tai -voitein.	Henkilökohtainen hygienia, erityisesti käsihygienia.	Periaatteessa ei edellytä poissaoloa. Oireiden voimak- kuus ratkaisee pois- saolon tarpeen.
Ripuli	Bakteerit ja virukset -suurin osa ripu- leista on viruksen aiheuttamia -ilma- tai kosketus- tartunta	1-7 vrk	Taudinaiheuttajasta riippuen.	Ripuli, kuume, ok- sentelu, vatsakipu.	Nestetasapainosta huolehtiminen (ei runsassokerisia juo- mia).	Huolellinen käsihy- gienia. Saniteettiti- lojen hyvä puhdis- tus.	Voi palata hoito- paikkaan, kun oirei- den loppumisesta kulunut 1 vrk. Laajan epidemian yhteydessä 2 vrk.
Ontelosyylä (Molluska)	Virus -kosketustartunta	Muutama viikko - muutama kuukausi		Esiintyy etupäässä ihotaiveissa. Iholla vaaleita näppylöitä, joiden läpimitta 2-6 mm. Puristeltaessa tulee esiin vaaleaa massaa.	Ontelosyylä para- nee usein itsestään ajan mittaan. Teho- kasta paikallista lää- kehoitoa ei ole. Vai- keimmissa tapauk- sissa voidaan onte- losyylät poistaa me- kaanisesti.	Henkilökohtainen hygienia.	Ei poissaoloa.

Tauti	Aiheuttaja	Itämisaika	Tartunta-aika	Oireet	Hoito	Ehkäisy	Poissaolo
Päätäi	Päätäi	Uusi täi kehittyy saivareesta 7-10 vrk aikana.	Niin kauan kuin täitä ja eläviä saivareita on.	Tavallisimmin jatkuva kutinaa korvien takana ja niskassa. Saivareiden ja täiden löytyminen.	Apteekista saatavissa useita tuotteita päätäin poistamiseksi. Kts. erillinen ohje.	Kts. erillinen ohje.	Voi palata hoitopaikkaan, kun ensimmäinen hoitokerta on toteutettu.
Syyhy	Syyhypunkki leviää tavallisimmin suoraan käsien välityksellä.	3-6 viikkoa. Uusintatartunnassa itämisaika voi olla lyhyempi.	Niin kauan kuin syyhypunkki on hävitetty.	Ihottuma alkaa useimmiten ranneista ja sormenväleistä leviten koko vartalolle. Tyypillistä syyhyille on kiuasallinen kutina, jota esiintyy erityisesti iltoisin ja öisin. Raapimisen seurauksena iho tulehtuu helposti.	Apteekista saatavissa tuotteita syyhypunkin hävittämiseksi. Tärkeää hoitaa koko perhe samanaikaisesti.	Huolellinen käsihygieniä. Mikäli syyhytapaus todetaan päiväkodissa, päiväkotitoiminta yhteyttä hygieniahoitajaan.	24 tuntia hoidon loppumisesta.
Kihomato	Kihomatomunia kulkeutuu käsien välityksellä peräaukosta suuhun. Munat saattavat levitä lisäksi liinavaatteiden ja esineiden välityksellä kosketustartuntana.	14-21 vrk	Niin kauan kuin kihomadot on häädetty.	Peräaukon kutina erityisesti öisin.	Apteekista saatavilla useita tuotteita kihomadon häätämiseksi. Tärkeää hoitaa koko perhe samanaikaisesti. Kts. erillinen ohje.	Huolellinen käsihygieniä. Kts. erillinen ohje.	Voi palata hoitopaikkaan, kun ensimmäinen hoitokerta on toteutettu.

Tauti	Aiheuttaja	Itämisaika	Tartunta-aika	Oireet	Hoito	Ehkäisy	Poissaolo
Nielurisatulehdus (angiina)	Streptokokkibakteeri, ryhmä A –pissaratartunta	2-5 vrk	Tarttuvuus lakkaa vuorokaudessa lääkityksen alkamisesta.	Angiinassa kurkkukipu, kuume, toisinaan valkoiset peitteet nielussa, usein kaulalla turvonneet imusolmukkeet.	Lääkärin määräämä antibioottihoito.	Huolellinen käsihygienia.	24 tuntia antibiootihoidon aloittamisesta. Sen jälkeen yleiskunto ratkaisee.
Tulirokko	Streptokokkibakteeri, ryhmä A –pissaratartunta	2-5 vrk	Tarttuvuus lakkaa vuorokaudessa lääkityksen alkamisesta.	Kuten angiinassa. Lisäksi ihottuma vartalolla.	Lääkärin määräämä antibioottihoito.	Huolellinen käsihygienia.	24 tuntia antibiootihoidon aloittamisesta. Sen jälkeen yleiskunto ratkaisee.
Perianaali-ihottuma	Streptokokkibakteeri, ryhmä A –kosketusartunta	2-5 vrk	Tarttuvuus lakkaa vuorokaudessa lääkityksen alkamisesta.	Helakan punainen ja ärtynyt peräaukon ympärys.	Lääkärin määräämä antibioottihoito.	Huolellinen käsihygienia.	24 tuntia antibiootihoidon aloittamisesta.
Märkärupi	Stafylokokki- tai A-ryhmän streptokokki –kosketustartunta	1-3 vrk	Kunnes rakkulat kuivuneet.	Rakkula, joka rikkoutuu ja on pian karstaisen ruven peittämä, useita rakkuloita vierekkäin.	Lääkärin ohjeen mukaan paikallishoito antibioottivoiteella ja rupien liotelu tai laajan ihottuman hoitoon antibioottikuuri suun kautta.	Henkilökohtainen hygienia, erityisesti käsihygienia.	24 tuntia suun kautta otettavan, 48 tuntia paikallisen antibiootihoidon aloittamisesta.
Vesirokko	Virus –pissaratartunta –kosketustartunta	10–21 vrk	Tartuttavuus suurin 4 vrk ennen ihottumaa – 4 vrk ihottuman puhkeamisen jälkeen.	Eri vaiheessa olevia vesirakkuloita keholla, myös hiuspohjassa ja limakalvoilla. Kuumetta ja voimakasta kutinaa.	Riittävä vuodelepo. Kevyt, hiostamaton vaatetus. Kynnet lyhyiksi. Kutinaan esim. Atarax (reseptillä).		Kunnes ruvet ovat kuivuneet, yleensä 5–6 vrk ihottuman puhkeamisesta

Tauti	Aiheuttaja	Itämisaika	Tartunta-aika	Oireet	Hoito	Ehkäisy	Poissaolo
Vauvarokko = Kolmen päivän kuume	Virus –pissatartunta	5-15 vrk. Tavallinen sairastumisikä 6 kk-3 v, tyypillisin 8-9 kk.		Äkillinen korkea kuume, kestää 3 vrk. Punatäpläinen ihottuma puhkeaa kuumeen laskiessa, viimeistään 48 tunnin kulluttua.	Oireiden mukainen. Ei yleensä vaadi lääkärinhoitoa.	Tautia ei pystytä tehokkaasti estämään. Tauti on vaaraton.	Voi palata hoitopaikkaan, kun on kuumeton ja yleisvointisen sallii.
Parvorokko	Virus –pissatartunta	4–20 vrk (yleensä alle 15 vrk)	Juuri ennen oireiden alkamista.	Punoittavat posket, jota seuraa vartalolta raajoihin leviävä ihottuma. Ihottuma kestää tavallisesti 7-10 vrk, mutta voi jatkua viikkoja. Pienellä osalla (15-30%) potilaista ennen ihottuman puhkeamista kuumetta, päänsärkyä, yskää ja nuhaa. Noin 20 % tartunnan saaneista on oireettomia.	Oireenmukainen.	Tautia ei pystytä tehokkaasti estämään, tartuttavuus suurimmillaan ennen ihottuman puhkeamista.	Ihottuman puhjetessa tartuntavaara ohi. Yleiskunto ratkaisee poissaolon.
Enterorokko	Virus –kosketustartunta –pissatartunta	7–14 vrk (2–35 vrk)	Voi tarttua viikkojen ajan ulosteesta.	Flunssaoireet (kurkkukipu, kuume, lihassäryt). Rakkuloita tavallisimmin suussa, käsissä ja jalkaterissä.	Oireenmukainen.	Huolellinen käsihygienia.	Yleisvoinnin mukaan.
Hinkuyskä	Bakteeri –pissatartunta	5–20 vrk (yleensä 7–10 vrk)	2-3 viikkoa oireiden alkamisesta.	Tavallista sitkeämpi yskä. Yskänkohtaukset, joiden yhteydessä hinkumista ja oksentelua.	Lääkärin ohjeiden mukaan.	DTaP-rokotus. Hyvä yskimishygienia.	5 vrk antibioottihoidon aloittamisesta tai kun yskä on kestänyt yli 3 viikkoa.
”Yskänrokko” Huuliherpes	Virus -kosketustartunta	4-5 vrk	Kunnes rakkula kiuunut.	Tavallisimmin suun ympäristössä esiintyvä pientä märkärupsea muistuttava ihottuma.	Asikloviirivoide.	Huolellinen käsihygienia.	Ei poissaoloa.